

Umetniška razstava v Zagrebu.

Poroča dr. Eugen Lampe.

Zagrebski umetniški paviljon je od prvega majnika sem napolnjen z lepim številom slik, ki so zanimive iz več ozirov. V tej razstavi so zastopane razne stroke slikarske umetnosti od mirnega, zvestega posnemanja mrtve narave do velikih historičnih slik z visokimi idejami in dramatičnim efektom. A ne le slike same na sebi so vredne, da si jih ogledamo. Ta izložba je važna, ker ima nekako zgodovinsko vrednost.

Dva mojstra, Celestin M. Medović in Oton Iveković, sta tu razstavila malone vsa svoja dela. Vsak ima svojo slikarsko šolo ter vpliva na svoje učence, ki so tudi razstavili poleg učiteljev svojaboljša dela. Slikarjem so se pridružili arhitekti, ki nam kažejo krasne osnove za cerkve, vile in palače, katere hočejo graditi na Hrvaškem. In slednjič so še hrvaški kiparji v

središče paviljona postavili več lepih kipov. A največ je na razstavi Medovićevih in Ivekovićevih slik, tako, da sta ji ta dva vtisnila popolnoma svoj značaj.

Če splošno primerjamo to izložbo z razstavo slovenskih slikarjev, moramo pač reči, da je bila slovenska modernejša, a ta je umetnejša. Medović in Iveković tudi rabita pripomočke moderne tehnike, a se znata brzditi in se nikdar ne oddaljujeta od narave tako daleč, kakor novodobni secesio-

nisti, ki naravo gledajo le skozi prizmo svojega hipnega razpoloženja in ki predmetom dodajejo toliko svojega subjektivnega značaja, da nimamo pred seboj nič objektivnega več, ampak le neko v barvah in črtah motno in megleno zavito dušno sliko. V modernih slikah moramo najprej gledati

umetnika, prisiliti se moramo v ono dušno stanje in v oni temperament, s katerim je gledal naravo slikar, in tako umetno pripravljenimoremo še le priti do estetičnega užitka. Taka umetnost je sicer bolj rafinirana, a vendar je jasna, objektivna lepota klasicizma krasnejša, prijetnejša in veličastnejša.

O teh dveh slikarjih nikakor ne moremo reči, da sta moderno-revolucionarnega značaja. Oba slikata verno po naravi, a s tem razločkom, da vdihuje Medović svojim sli-

kam višje rodoljubne in kulturne ideje, a Iveković se z mehkim, milim čuvstvom zamišlja v naravo. Medović ustvarja izrazite prizore z dramatičnim efektom, pri Ivekoviću pa prevladuje lirični značaj.

A pogledjmo vsaj površno celo razstavo! Kiparskih del, izmed katerih priobčujemo danes na str. 393. podobo Rendičeve alegorije: „Verujem!“ ne omenjamo natančneje, ker bi bilo treba za celotno sodbo pač posebne kiparske razstave. Tudi izmed slik

Celestin M. Medović.